

Внесення Росією змін до системи освіти на окупованих територіях є грубим порушенням низки міжнародних стандартів у сфері прав людини. Зокрема, Конвенції ООН про права дитини, яка гарантує право кожної дитини на освіту, що сприяє розвитку поваги до «власної культурної ідентичності, мови та цінностей», а також до «національних цінностей» країни походження. Окрім цього, порушуються й інші міжнародні норми: заборона на пропаганду війни, право дитини на освіту рідною мовою та право батьків обирати форму навчання для своїх дітей. Численні свідчення протиправних дій російської окупаційної влади надходять як від батьків, так і від дітей. Наприклад, Ксенія, мати 15-річного Кирила з окупованого села на Херсонщині, повідомила про погрози з боку військових, що її сина можуть примусово депортувати до дитячого притулку в Росії у разі відмови йти до русифікованої школи. Інший очевидець, учень 10-го класу з Мелітополя, свідчить про заохочення дітей додатковими балами на державних іспитах за участь у політизованих заходах, а також за проросійський активізм та волонтерську діяльність.

Отже аналіз освітньої політики Росії на окупованих територіях України дозволяє простежити зміни в організації навчання: перехід на російську мову викладання, інтерпретацію історії з позицій країни-агресора та порушення прав дитини. У подальших дослідженнях планується аналіз проявів опору російській системі освіти на тимчасово окупованих територіях України.

Kashuashvili M.K.

Scientific advisor: Candidate of Sc., Associate Professor, Dvorkin I. V.
NTU "KhPI"

THE ROLE OF WOMEN IN THE ARMY FORCES OF UKRAINE AND THEIR INTEGRATION INTO THE MILITARY SYSTEM

Since the beginning of the Russo-Ukrainian war, the role of women in the army has grown significantly. Many women serve, occupy command positions, and participate in the media. The topic is timely due to the ongoing war and crucial for

understanding how military and social transformations can foster gender equality, enhance national defence, and meet global standards.

The role of women in the Ukrainian army has evolved since independence in 1991. Initially, women performed limited functions, but with changing views on gender equality and the growing need for military personnel, Ukraine has made notable progress in enhancing women's roles in its military, especially following reforms that have broadened access to combat and leadership positions. In 2018, the Verkhovna Rada introduced legislation granting women the right to serve on equal terms with men in the Ukrainian Armed Forces (UAF). This shift came as a result of advocacy from initiatives like the "Invisible Battalion" campaign, which exposed barriers faced by women in combat, including ingrained stereotypes and restricted career advancement. With these legislative updates, women now hold positions as officers and leaders across various units, moving beyond prior limitations that confined them mainly to supportive, non-combat roles. Since then, the number of women in the UAF has surged, with over 67,000 women currently on active duty, of whom many occupy combat and specialized technical roles, including artillery and drone operations.

Women also play an important role on the information front, participating in diplomatic missions, supporting social movements and representing Ukraine abroad. Many women veterans have become social activists and political figures, increasing support for the country abroad and drawing attention to the situation in Ukraine.

The participation of women in high-risk, visible roles has not only helped redefine the image of the military but has also provided women with an opportunity to challenge stereotypes about their abilities and roles in society. The portrayal of women as heroes and warriors in media, including documentaries and news coverage of the war, has helped present a more nuanced image of the Ukrainian military that recognises both genders' contributions. This, in turn, supports the broader narrative of national unity and resilience against external threats.